

Telegraful Român

Organ național-bisericesc

Abonamentul:

Un an 250 Lei. — Sase luni 130 Lei. — Trei luni 75 Lei. — Pentru străinătate un an 500 Lei. Pentru America 4 Dolari.
Ziarul apare Marti și Vinerea

Prețul inserțiunilor: un șir pe 5 Lei pentru odată, dacă se publică de mai multe ori se dă rabatul cuvenit.

Abonamentele și inserțiunile să se adreseze Administrației ziarului „Telegraful Român”, Sibiu, Strada Mitropoliei Nr. 45.

Correspondențele

să se adreseze Redacției „Telegraful Român”, Strada Mitropoliei Nr. 45. — Scrisorile nefrancate se refuză. — Articole nepublicate nu se înapoiază.

Nr. 7914—1924.

CIRCULARĂ

cătră Oficiile protopresbiterale și parohiale din Arhiepiscopia ortodoxă română de Alba-Iulia și Sibiu.

Se aduce la cunoștință, că în conformitate cu deciziunea Nr. 19,750/1824 a Ministerului asistenței sociale, aprobarea pentru întreprinderi de colecte cu condiții panahuze în scopul zidirii și reparării de biserici, case parohiale și alte așezăminte bisericesti, de acum înainte nu se va mai da de către acel Minister, ci numai de către Episcopii pe al căror teritoriu se întreprinde colecta.

Ministerul va aproba numai întreprinderile de colecte ce se fac cu liste de subscripții.

Toate cererile de colecte sânt a se înainta Consistorului arhiepiscopal, ear condițiile panahuze pentru colectele aprobate sânt a se procura de la Librăria arhiepiscopală, unde se găsesc condiții tipărite conform instrucțiunilor date de Ministerul asistenței sociale.

Sibiu, din ședința senatului episcopesc, ținută la 25 Octombrie 1924.

Consistorul arhiepiscopal.

O interesantă conferință religioasă

I.

S'a ținut de curând în Londra în institutul Imperial o conferință religioasă a tuturor confesiunilor creștine și păgâne din imperiul britanic. Creștinii de toate confesiunile sânt abia a șasea parte din totalitatea cetățenilor Imperiului britanic. Fiecare reprezentant a arătat ce e mai de preț în credința sa.

S'au citit conferințe despre Hinduism, Buddhism, Islam, Parsism, Sainism, Sikhism și Sufism, care reprezintă formele cele mai variate ale credinței religioase de la cele mai simple până la cele mai complexe.

Conferințele s'au ținut sub auspiciile Școlii de studii orientale și a Societății de Sociologie.

Fiecare conferință era citită de un specialist. Nu erau ținute în scop polemic, nu urma nici o discuție. S'a făcut o expunere a răurilor credinței din imperiul britanic.

Cei ce participau la acest congres sigur că își dădeau seamă că religiile nu sânt de o potrivă de bune. Insa a fost un prilej de a se ști ce crede fiecare credincios despre marile probleme fundamentale ale vieții. S'a putut vedea acolo din ce

O nouă orientare în păstoria sufletelor

Multă lume e dispusă a considera împrejurările de azi printre cele mai critice faze din întreaga istoria noastră.

Acestia sânt pesimiștii și oamenii trecutului, pentru cari prezentul e o carte sigilată și în care nu pot citi.

Prezentul își are forțele sale, cari se sbat și se sbuciumă spre a găsi moduri de manifestare.

Acest sbucium este o arie necunoscută și înfricoșătoare pentru cei neobișnuiți cu ea.

Noi, în multe privințe am fost esclși dela o viață intensă, modernă și am trăit o viață patriarhală. Deodată împrejurările de după războiu ne-au aruncat în vârtejul vieții mondiale, care ne îngrozește cu peripețiile ei, cu îngrămădirea problemelor mari cari așteaptă soluții grabnice.

De aceea viața ne cere tuturor să o privim în față și gata a da imediat răspuns la toate întrebările, ce ni le pune.

Aceasta e situația în toate domeniile vieții. Biserica privește domeniul spiritual al vieții. Și sânt schimbări în lumea materială și schimbări în lumea spirituală.

Aceste schimbări le vede tot omul de azi, dar nu le înțelege fiecare de-o potrivă.

Autoritatea bisericască, la inițiativa I. P. S. Mitropolit Nicolae și-a propus să supue unui studiu sistematic aceste schim-

bări, produse de vreme și caută să pue la contribuție toate înolirile vremii pentru o regenerare morală a fiilor Bisericii noastre.

Acest studiu vrea să-l facă cu colaborarea întregului cler, care se găsește în fața realității și pentru a cărei ameliorare e chemat să muncească.

Nimeni nu poate lua răspunderea că știe toate caile mântuirii, decât mintea comună la care participă fiecare muncitor din via Domnului. Cursul pastoral e un mijloc de colaborare la deslegarea problemelor mari din viața noastră bisericască și religioasă.

Atârână de interesul participanților, ca să se realizeze toate așteptările legate de el.

Clerul nostru e pus în fața marelui probleme, să-și însușească noua orientare, cerută de împrejurări, spre a rămânea și de aici încolo chivernisitorul consacrat al comorilor sufletesti moștenite din străbuni.

Biserica și Clerul n'au devenit obsolete.

Chiar prin cursul pastoral se va cunoaște că Biserica noastră și clerul ei abia acum se găsesc la începutul adevăratelor misiuni.

Să sperăm că aceasta va fi convingerea tuturor participanților la noul curs pastoral ce se va deschide la 17 Noembrie c.

isvoare tainice ținește viața religioasă, din ce regiuni pornesc ideile, superioarele motive ale faptelor și ce cugetă fiecare despre această lume și despre menirea omului.

Rezultatul congresului a fost instructiv. Poate că fiecare credea că religia sa e cea adevărată. De aceea fiecare se mulțumia să-și spună cuvântul.

Din espunerile tuturor eșia la iveală că setea după Dumnezeu e generală. Că există o mare forță morală, care cunoscută sub nume diferite ocărmuește lumea și așteaptă dela oameni să fie tot mai buni. Religia e o forță vitală în vastul imperiu englezesc.

Fiecare își dădea seamă că se adresează unor oameni cu alte credințe de cât a sa. Părțile deosebitoare dispăreau, luând loc ceea ce e esențial în fiecare credință. În fiecare religie e un element universal și acesta face impresie că toți se simt cuprinși de o atmosferă de frățietate umană.

Indienii și Mohamedani introduceau conferințele cu cântări sacre. În ritmul versului și în tonul cântărețului era ceva ceea ce apropia sufletește întreg auditorul. Cu cât

conferențarii isbutiau să se înalte mai sus în concepțiile lor, cu atât se părea că întâmpină aprobarea mai generală. Conferințele se vor publica în volum și sânt așteptate cu interes. Era mai interesantă priveliștea reprezentanților religiunilor din toate continentele decât uniformitatea fondului lor sufletesc.

Un indian a zis: Dumnezeu e una, omenirea e una, temeliile religiilor sânt aceleași, deci să ne închinăm lui Dumnezeu și să-l laudăm toți slujitorii lui, cari propovăduiesc slava lui.

O personalitate deosebită a fost Al-Haj, Califul de Massiah, care a venit însoțit de 10 consilieri ai săi, cari purtau turbane verzi. E căpetenia curentului Amadii, fiul lui Mahdi și Mesia vechilor profeți.

Mulțumind reprezentantului statului britanic care a organizat aceea conferință a spus: «Eu cred că Islamul e cea mai bună religie, dar am ascultat cu evlavie la toate conferințele citite aici. Mulțumesc lui Dumnezeu că am avut ocazie să ne exprimăm intințele noastre convingeri și să putem cunoaște și ce cred alții. Nădă-

jduesc că urmași ne vor binecuvânta pentru amicitia și respectul care s'a arătat între noi. Și eu rog pe Dumnezeu să binecuvânteze pe toți cari au luat parte la această conferință. Lumea nu e lipsită de ceice spun idei mari, ci de oameni cari să le audă și să le urmeze.

Fiecare credință și-a arătat, care e suprema sa aspirație. Și în credința sinceră e o înălțare către Dumnezeu tuturor.

Tr. Scorobet

Pregătirea legii de organizare unitară a bisericii ort. române. Din capitală se anunță: Vineri s'a ținut în palatul reședinței mitropolitane conferința comisiei speciale, care se ocupă cu punerea la punct a proiectului de lege pentru organizarea unitară a bisericii ort. române.

Au luat parte la conferință: dl. Alex. Lăpedatu, ministrul cultelor, II. PP. SS. LL. Mitropolitul Miron, Primatul României, Pimen al Moldovei și Nicolae al Ardealului, P. S. Sa Episcopul Vartolomei al Râmnicului Nouului Severin și dl. Dr. V. Braniște.

Proiectul întocmit de dl. ministru al cultelor a satisfăcut în general cerințelor reprezentanților celor patru biserici ortodoxe (vechiul Regat, Transilvania, Basarabia și Bucovina), afară de două capitole mai însemnate, și anume: chestia sistemului viitor de alegere a ierarhilor și caracterul spiritual și administrativ, pe care trebuie să-l aibă, în noua organizație unitară, mitropolile.

Asupra acestor două chestii s'au desfășurat desbaterile, ajungându-se la înțelegere în sensul de a se asigura prin lege cât mai multe garanții pentru alegerea cea mai potrivită și mai nepărtinitoare a vlădicilor, cari, după noua lege, nu vor mai fi aleși ca până acum de marea colegiu electoral.

În ce privește caracterul mitropolilor, s'a ajuns la înțelegerea că, prin noua lege, să aibă un caracter de autoritate ierarhică superioară, spirituală și canonică, desrădăcinându-le de atribuțiile administrative actuale, nădăduindu-se astfel, să se înlesnească conducătorilor bisericii noastre dominante mai multă inițiativă și putință de îndrumare și educație religioasă spre dezvoltarea și înflorirea credinței strămoșești.

I. P. S. Sa Mitropolitul Bucovinei, Vladimir de Repta, ajuns la vârsta frumoasă de 90 de ani, s'a retras din înalta sa demnitate de conducător al bisericii noastre bucovinene. Conducerea afacerilor bisericești a fost încredințată, până la noua alegere, P. S. Sale Episcopului Ipolit Vorobchievici al Rădăuților.

Frica unei episcopii. Ziarele timișorene vestesc, că episcopia unită din Lugoj și-a pus de gând să organizeze misiuni speciale pentru combaterea năzuinței de trecere la ortodoxie.

Se pare că numita episcopie, cuprinsă de frică, n'are altceva mai bun de făcut.

Omorul dela Iași. Prefectul poliției dela Iași, **Mandica**, a fost împușcat din răsunare de un student. Rănitul a căzut mort pe loc, iar doi poliști cari însoțeau pe prefect, au fost greu loviți de alte gloanțe descărcate de același student.

Faptul e mai mult decât regretabil, și el trebuie vestit în toată sinceritatea.

Nu este în firea neamului nostru a face politică prin mișlocirea cutitului și a glonțului. De aceea nici un adevărat român, — și cu atât mai vădit nici un bun creștin, — nu va putea lua în apărare făptuirea dela Iași, ori cine ar fi comis-o; ci dimpotrivă, va trebui neapărat să osândească excesul de ură ce duce la asasinat.

Citiți și răspândiți ziarul

Telegraful Român

Adunarea generală a clerului din Arhiepiscopia de Alba-Iulia și Sibiu

Joi și Vineri, în 23 și 24 Oct. 1924 Secția Sibiu a Asociației clerului: Andrei Șaguna a ținut adunarea generală la Sebeș.

În presară au sosit un număr însemnat de preoți, iar dimineața s'a întregit numărul lor.

Adunarea generală s'a început cu serviciu divin în biserica din Sebeș, celebrând P. On. protopopii S. Medeianu, I. Morariu, preotul P. Borzea și profesorul diacon T. b. Moga.

În loc de priceasnă a predica parohul I. Stoicuța din Săsciori. După invocarea Duhului sfânt, s'au adunat toți membrii Asociației în spațioasă sală a Primăriei, unde prez. Secției, dl. prof. Dr. Aurel Crăciunescu a deschis adunarea generală printr-o vorbire, care e o brazdă conducătoare în câmpul de activitate în care clerul scoate din realitatea vieții religioase și bisericesti probleme de rezolvit în legătură cu marea misiune pe care biserica și clerul ei a desfășurat-o în cursul istoriei.

Vorbirea de deschidere produce o impresie profundă asupra celor 105 preoți mobilizați din toate colțurile arhiepiscopiei spre a lua cunoștință despre activitatea Asociației și a contribui la rezolvirea problemelor, destinate acestei adunări.

Se constituie apoi biroul și se constată numărul celor prezenți. Notarul anunță că sânt de față 110 preoți din arhiepiscopie, printre care am remarcat pe P. O. protopopii: Mediane Sebeș, Păcurar-Mercurea, Domșa-Orăștie, Popescu Hațeg, Stoicanu Olt, Morariu Dobra și administratorii protopopiești: Nistor-St. George, Rafiroiu-Otuz, Dr. Oana Haneadoara. Din partea Consistoriului arhiepiscopesc Dr. Ioan Stroia Tr. Scorobet și V. Nistor, iar din partea Academiei Andrei: profesorii Dr. A. Crăciunescu și I. Beleuță.

Adunarea clerului a fost salută de autoritățile locale: Primăria prin șeful administrativ și deservământului Sebeșului prin P. O. Domn protopop Mediane. Vorbirilor de salut răspunde prezidentul Dr. A. Crăciunescu, mulțumind pentru pregătirile făcute cu atențiune și dragoste înțelegătoare.

A urmat citirea raportului general din partea prezidențială despre activitatea deservământelor. Raportul constată că din ce în ce mai mult Asociația clerului se dovedește o instituție necesară, dela care se restrânge o influență binefăcătoare asupra clerului, asupra credincioșilor și a bisericii. Ea canalizează energiile, alungă indiferențismul și duce ajutor, unde biserica este în primejdie.

Se dovedește că Asociația clerului e menită să devie o santinele trează a bisericii și o pârghie a progresului religios în sinul credincioșilor.

Din raportul general se mai constată că toate deservământele sânt în funcțiune, deși rapoarte n'au intrat de pretutindena, de oarece adunările deservământelor s'au ținut în decursul lunii Septemvrie.

Propunerile din unele deservăminte, cum este al Brașovului și Mercurii se vor studia în comitet și asupra lor se va pronunța proxima adunare generală, careia se vor înainta cu raport.

Intrându-se în ordinea de zi, s'au citit conferințele relative la Apostolatul laic, necesitatea lui, rostul lui la sate și la orașe, precum și între elevii dela școli.

Conferențiarilor cari și-au citit lucrările sânt: Ioan Rafiroiu, Dr. N. Stinghe, Dr. D. Borzea, Ioan Duma, R. Ciocan. Și-au trimis lucrările N. Perian și Dr. P. Debu.

Sperăm se publică pe rând interesante lucrări despre istoricul Apostolatului mirean în biserica creștină. Un astfel de apostolat a existat și în biserica noastră și există și azi. Acest apostolat nu e sistemizat și încurajat, și atât vreme cât mireanii nu și vor îndepărta apostolatul lor cu zel și cu conștiința trează, nu ne putem aștepta la o regenerare morală, cerută de împrejurările vieții. Ansa la dezvoltarea apostolatului mirean ne dă și ivirea propagandiștilor sectari, cari sânt un indiciu că aspirația religioasă se trezește cu putere în largul vieții noastre religioase, și cer să fie satisfăcută cu toată conștiințiozitatea.

Apostolatul laic e menit să favorizeze activitatea pastorală a clerului. Într-un cât însă cle-

rul nu și însușește nouă metode de evanghelizare și de activitate pastorală, apostolatul mirenesc e condamnat să s'agneze.

Asociația clerului e școala noilor experiențe pastorale, de aceea fiecare preot să obțină pe alții și să se examineze pe sine. Din multe cazuri experimentate se vor scoate legi generale de a îngriji de sufletul creștin.

Aici se vor concentra străduințele tuturor și rezultatele muncii dezvoltate în sinul Asociației. În acest sens au urmat discuțiile generale și speciale, la care au participat membrii congresului: Prof. I. Beleuță, Tr. Scorobet, Aurel Nistor, protopop Domșa, preotul Oancea etc.

În sedința de după prânz la ora 6 a urmat conferința liberă a dlui prof. Ilie I. Beleuță asupra Concordatului. Vreme de o oră a arătat originea și dezvoltarea puterii politice a Scaunului roman. Papa Romei, după căderea imperiului roman, a fost continuatorul în sens bisericesc al suveranității Romei politice. A ajuns cea mai mare forță morală în istorie. Dar temerile papalității n'au fost cele morale. Documentele pseudo Isidoriane constituie falsul cel mai rafinat al istoriei. Roma n'a justificat înalta situație, la care a ajuns printr-o coincidență de împrejurări favorabile. Câtă vreme a fost puternică — a fost intolerantă și propagă toleranța numai când nu poate fi tolerantă. Concordatul este un contract dintre doi suverani. În țările catolice are o istorie, similară cu istoria papalității în general: lumea caută să se debaraseze de o putere, care și are interesele sale mai pe sus de orice alte interese.

Interesele Papismului n'au fost niciodată identice cu interesele neamului românesc. Ortodoxia și naționalitatea nu se exclud. Dar între ortodoxie și catolicism nu poate fi alt raport de cât de antagonism. Și neamul românesc are alte probleme de cât să menajeze catolicismul.

Când Papa în Roma e un prizonier acasă, își merită soarta, nu poate fi suveran în țară ortodoxă — și încheie propunând o moțiune.

Iau parte între alții și p. Ștefan Măteș, care pe bază de studii arată tendințele cutropitoare ale catolicismului. Dacă compari bizantinismul cu ultramontanismul, trebuie reprobat acestuia, cu atât mai vădit că din vina lor au ajuns urgisți, fără să aibă dezastrul politic ale Grecilor, răpuși de Turci și sacrificai de Latini.

Acceptă moțiunea și o completează în forma aceasta:

1. Încheierea Concordatului cu Vaticanul să se abandoneze cu desăvârșire.

2. Să se disolve «Statul catolic» a cărui situație, compunere și funcționare e ilegală și să se pedepsească aspru membrii lui cari au nesocotit sau conștient s'au subtras de sub legile statului român.

3. Regele României să păstreze toate drepturile avute de regele Ungariei asupra bisericii latine: ca patron suprem, numirea de episcopi și dreptul de dispunere supremă asupra tuturor averilor bisericești și mănăstirești.

4. Exproprierea completă a tuturor moșilor bisericii latine, fără nici o plată în bani la cele dăruite de regele Ungariei sau principii Ardealului, iar la cele dăruite de particulari, dacă acestea se poate dovedi, să se achite prețul lor, conform legii agrare.

5. Statul să sprijinească materialmente biserica latină numai în proporție cu numărul credincioșilor, ținându-se seamă aici și de averile imense de care dispune această biserică. Procedura aceasta să se aplice față de toate confesiunile recunoscute în stat, fără nici o considerație.

6. Să se schimbe legea trecerii credincioșilor dela o confesiune la alta în sensul, că dacă trec la o altă confesiune jumatate din credincioșii unei biserici, cu ei îmbracă trece și clădirea bisericii și averea ei, rămânând ca cel netrecuți să fie despăgubiți în proporție cu numărul lor.

7. Statul să salarizeze numai pe acei parohi, cari au sub păstoria lor cel puțin 300 de credincioși, iar la protopop pe acela numai care păstorește cel puțin 20,000 de credincioși.

8. Statificarea urgentă a averilor mobile și imobile (case etc. vezi și pct. 4) ale Fondului religios și de studii, ca să se ajute din ele și alte confesiuni nu numai cea latină.

9. Statul român își păstrează deplină putere asupra ordinilor călugărești latine, de a le desființa și a le seculariza toate bunurile, sau a

le întrebuința conform, nevoilor sale pentru binele obștesc. Șefii sediliilor să aibă sediul lor la noi în țară, să fie cetățeni români, ca și călugării cari compun ordinea.

A doua zi s'au continuat discuțiile, fiind la ordinele zilei chestia: Raportul bisericilor minorității cu statul român și biserica dominantă.

În esență concluziile erau: Ocrotirea Bisericii dominante și abrogarea privilegiilor istorice pe seama celorlalte confesiuni. Cu multă iscusință și competență p. Ștefan Metea a arătat situația privilegiată a confesiunilor minorității față de situația Clerului și a Bisericii dominante. O altă conferință despre chemarea și rolul preotului ortodox din punct de vedere special și politic în zilele noastre, a citit p. Pavel Borzea. Preotul e și el cetățean obligat a lua parte la viața politică pentru înălțarea v. e. și publice și ridicarea ei la un nivel superior, de unde oameni cu instincte reie și josnice o coboară și o degradează.

Chemarea preotului cinstit și pe terenul vieții politice se va remarcă și suntem în așteptarea unor vremi mai favorabile, când arena vieții politice se va considera loc sfânt în care se va păși numai după ce fiecare va lăpăda orice interese profane, egoiste și sectare.

Pentru o primenire generală — clerul și biserica vor avea să lucreze, trezind în toți fiii neamului căutarea marilor idealuri, cari au călăuzit neamul spre fericire. —

Adunarea generală s'a încheiat în cea mai perfectă dispoziție sufletească având fiecare conștiința că a participat la un act cu o profundă semnificație.

Președintele în numele tuturor participanților a mulțumit comitetului local pentru pregătirea conștiințioasă în vederea găzduirii oaspeților, precum și sebeșenilor în general, cari au arătat un cald interes pentru adunarea clerului din Arhidieceza de Alba-Iulia și Sibiu.

Alba-Iulia

Congresul național al Mitropoliei noastre din acest an a decis din nou, cu 33 voturi contra 14, ca orașul Alba-Iulia să fie reincorporat la arhidieceză.

Ideea de bază, de care s'a călăuzit Congresul acum, ca și în 1921 a fost că Alba-Iulia, vechiul Bălgărad, constituie istoricește peatra din capul unghiului pentru Mitropolia noastră ardeleană și ca atare ea trebuie să facă parte întreaga din cuprinsul arhidiecezei, care și a luat numirea «de Alba Iulia și Sibiu» și al cărei I. P. Sf. Ierarh e totodată și urmașul vechilor mitropoliți ai ortodoxiei de dincoace de Carpați.

Alba-Iulia este singurul punct de reazăm istoric pentru mândria continuității ierarhice a Mitropoliei, ca și a Arhidiecezei, — pe când eparhia Clujului, care și-o revendică sieși, are bază istorică în vechile episcopii a Vadului, Feleacului și Geoagului...

Eparhia Clujului nici nu reclamă acest oraș decât ca centru protopopesc. Situația lui geografică și topografică însă nu-l indică de centru protopopesc firesc pentru comuna bisericășii aparținătoare Clujului, ci mai degrabă pentru cele aparținătoare arhidiecezei.

Eparhia Clujului are azi, la spatele Albe-Iuliei, câteva comune pe malul drept al Murașului: Păclisa, Inuri, Acmaru, Răcățiu, și Sarășu, dar până la Tăuți, pe Valea Ampoiului, până la Ighiu și Teuș, de sub poalele Munților Apuseni, nu mai are nici o comună ortodoxă. Toate comunele din stânga Murașului aparținătoare arhidiecezei, azi încorporate protopopiatului Sebeș, au centrul lor firesc Alba Iulia, și dau aproape numărul suficient pentru constituirea unui protopopiat al arhidiecezei cu sediul în Alba-Iulia.

Dar ca să nu rămână cele 5 comune, aparținătoare azi eparhiei Clujului, dincolo de Alba-Iulia, se indică în mod firesc ca ele să rămână legate de acest protopopiat și să fie și ele reincorporate arhidiecezei. În schimb arhidieceza să cedeze din cele vreo 13 comune din protopopiatul Geoagului, cari au poșta și peste tot, din centrul firesc orașului Zlatna, atâtea câte sânt necesare pentru înființarea unui protopopiat al eparhiei Clujului, cu sediul în acest oraș. Aici gravitează întreaga Valea Ampoiului dela Tăuți în sus. Omogenitatea populației cu aceeași fire și fel de trai al oamenilor, ce s'ar

grupa în acest protopopiat, este de asemenea un motiv determinant. Prin înființarea protopopiatului în Zlatna e deslegat și neajunsul mare că Zlatna și cele câteva comune din jur sânt trimise azi peste Dealul Mare la protopopiatul Abrudului.

Dintre comunele diecezei Clujului, azi aparținătoare protopopiatului cu sediul în Alba-Iulia, ar rămânea în nedumerire Ighiu și Bucurdea vinoasă numai, căci Telna și Ighielul au situația de legătură firească cu Zlatna și poporul are aceleași caracteristici de port și fel de viață cu cei din Valea Ampoiului. Dar și Ighiu are aceeași comunicație de tren în jos spre Alba Iulia ca și în sus, spre Zlatna; iar Bucurdea s'ar putea adăuga eventual la protopopiatul Aiud, cum s'a făcut cu vecina ei Craiva.

Pe urma unui astfel de aranjament, eparhia Clujului și-ar trage hotarul dealungul poalei Munților Apuseni, cu protopopiatul extrem la Zlatna, apoi Aiud, Turda, trecând la Murașul oara pe stânga Murașului, întinzându-se pe la Târgul-Muraș și Reghin pentru a îmbrățișa nordul Ardealului.

Concluzia ce se desprinde din cele de mai sus este: Alba-Iulia nici pentru protopopiat nu constituie centru firesc pe seama eparhiei Clujului, ci și din acest punct de vedere orașul revine arhidiecezei.

Dela conferințele protoești

— Conferința din protopopiatul Oituz —

Într-un protopopiat al Oituzului, de când Prea Veneratul Consistor a încredințat administrarea lui neobositului preot, Ioan Rafiroiu din Poiana Sărată, a intrat pe calea unui înverdat progres. Intuirile protoești cu înălțătoare scopuri, sânt bine și cu însușire cercetate.

În 16 Octomvrie a. c. despărțământul Oituz și-a ținut conferința de toamnă în frunța comună Covasna, fiind prezenți aproape toți protoești despărțământului. La 8 ore a. m. s'a celebrat Sf. Liturgie prin protoești I. Rafiroiu, adm. prot. Er. Ticușan și I. Aldeș, iar la urmă s'a oficiat serviciul divin din prilejul aniversării nașterii A. S. R. principelui moștenitor Carol. La serviciul divin au luat parte credincioșii din comună, autoritățile comunale în frunte cu administratorul de plasă și secretarul comună, elevii gimnaziului de stat din loc și ai școlii primare în frunte cu corul didactic.

După terminarea serviciului divin, p. adm. prot. a ținut o părunzătoare predică, arătând scopul conferințelor protoești. Îndeamnă la milostenie, în special pentru casa lui Dumnezeu. Predica frumos spusă a impresionat adânc pe ascultători. La încheiere anunță ședința festivă pe ora 10^{1/2}. În sala gimnaziului local.

La ora fixată publicul, popor și intelectuali, erau adunați la locul hotărât. P. I. Rafiroiu și-a prezentat tema «Necesitatea apostolatului laic». Arată că preotul singur nu răsește și dă opera evanghelizării la deplină izbândă fără de colaboratori devotați din rândurile mirenilor. Apelează pe cei la toți aceia a căror suflet încă n'au fost cuspitate de răul patimilor să deie concursul protoimii întru înălțarea Evangheliei lui Hristos.

Urmează citirea temei «Apostolatul laic la sate», de preotul I. Aldeș. Cu deosebită pricepere expune mijloacele și metodele cele mai efective în opera evanghelizării, accentuând și pledicile care se opun adeseori acțiunii de apostolat. Între piedici amintește: nerespectarea repausului duminical și a ordinului de închidere a crâșmelor în Duminică și sărbători. Cere concursul autorităților, în special al celor de sus.

Oh. Cerbu, administratorul parohiei Mercurea-Ciuc, organizatorul a 4 parohii în județul Ciuc, care toate — mulțumită intervenției sale — au primit pământ ca sesiune parohială, și-a citit tema: «Apostolatul laic la orașe, metode și mijloace de evanghelizare». Însiră numeroase pledici, peste care a dat însuși în activitatea sa pastorală. Cea mai mare pledică o consideră în faptul că, în loc de a fi încurajat, din contră este prea adese stingerii...

După aceasta p. administrator prot. mulțamește poporul, care cu atâtă interes a urmărit temele citite.

La ora 2 d. a. a urmat ședința intimă, care, apreciind temele celor 3 conferențieri, le aduce mulțumită. Se discută apoi chestia concordatului, propunându-se energic contra încheierii lui.

P. N. Dima din Tg. Săucșu — ca referent — arată stadiul în care se află reforma

agrară în județ. Ca membru în comisia agrară, promite că va interveni la forurile agrare, ca bisericile ortodoxe din județ să fie împroprietărite primo loco, formându-se sesiuni parohiale și cantonale.

Urmează raportul casierului despărțământului, Er. Ticușan. Se ia act cu plăcere că cotizațiile membrilor asociației sânt în regulă achitate.

P. adm. prot. mulțamește protoimii pentru interesul viu avut față de această conferință, după care urmează încheierea ei.

Pr. Er. Ticușan

Convocare

Se convoacă cercul religios Vulcan în comuna Râșnov pe ziua de Duminică în 30 Noemvrie 1924 cu următorul

Program:

1. Oficierea sf. liturghii în sobor, cu predică de P. I. Dragolea.

2. Activitatea Mitropolitului Andrei Șaguna, disertație de P. Iacob Zorca din Vlădeni.

După masă în conferință:

3. Influența binefăcătoare a bisericii în viața poporului prin ideile religioase morale, delicate și criminalitatea, de P. I. Dragolea.

4. Aromatele în folosința bisericii, de P. Iacob Zorca.

5. Viața în lumina creștinismului, de P. I. Dragolea.

6. Raport despre nelămurirea pământului pentru parohii din partea organelor competente.

7. Propuneri.

Programul e fixat în înțelegere cu Asociația corpului didactic din jud. Brașov, care în această zi își desfășoară în Râșnov activitatea sa culturală.

Vulcan, 30 Octomvrie 1924.

Pr. I. Dragolea,
secretar.

Pr. Virgil Pop,
președinte.

INFORMAȚIUNI

Știre personală. I. P. S. Sa Mitropolitul nostru Nicolae, a sosit Mercuri în 5 Noemvrie a. c. dela București la reședința Sa.

Sărbătoarea sf. Arhangeli. Măne în 8 Noemvrie prăznuim sărbătoarea sfinților Arhangeli Mihail și Gavril.

Biletele de 500 lei. Ministerul de Finanțe, în înțelegere cu Banca Națională, a hotărât punerea în circulație în cursul lunii Ianuar 1925 a biletelor nouă de 500 lei. Odată cu punerea lor în circulație, se vor retrage cele vechi, care se urcă la șapte miliarde lei. Banca va socoti în favorul statului toate hârtiile pierdute sau care nu s'ar prezentat în timpul numit la preschimbare. Zilele de preschimbare se vor anunța.

Dela o adunare a partidului național. Duminică, în 26 Oct. a. c. s'a ținut la Blaj o mare adunare publică a partidului național român. Între alți oratori, a luat cuvântul și dl Dr. I. Cotor, zicând următoarele, — cităm după rapoartele gazetelor: «Guvernul liberal a făcut crima d'a introduce în corpul neamului românesc cangrena confesionalismului... astăzi am ajuns să facă chiar organele administrative ale statului cea mai mârșavă propagandă de proselitism și să citim prin ziare despre biserici dărâmate cu secură și despre alte canibalisme».

Di Dr. Ioan Cotor, membru în comitetul executiv al partidului național, făcând astfel de declarații într-o adunare publică a partidului, comite însuși «propagandă de proselitism» în favoarea bisericii unite cu papistașii.

De alt fel, când dl Cotor pomenește despre sacre în biserică, dsa vorbește despre funie în casa spânzuratului...

ȘTIRI LOCALE

Ședința de mediumism și fakirism se ține în teatral orașului Sămbăta, în 8 Noemvrie a. c. de fakirul hindus Drul King, secundat de mediumul său Milly, cari au debutat și în fața Curții Regale și a Familiei princiere la Sinaia. Bilete se află la Librăria Foala Poporului, în strada Mitropoliei și seara la cassă. Inceputul la ora 9 seara.

Aviz. Scrie la conferențele publice aranjate din partea despăr. Sibiu al Asociației (Astra) și a «Asoc. prof. sec. rom.» din secția Sibiu, se va începe în ziua de 9 Noembrie, a. c. (Duminică) cu o conferință ținută de dl direct. al despăr. Sibiu, **Dr. G. Preda**, despre: **Conștiința, subconștiința și inconștiința noastră**. Conferința se ține în sala cea mare a prefecturii județului, la ora 6 seara, cu prețurile obișnuite; celelalte conferințe se vor anunța la timp. Conferențarii seriei acesteia vor fi profesori universitari, oferiți din partea «Extensiunii universitare». **Comitetul aranjator.**

Teatrul românesc. În 1 și 2 Noembrie a. c. s'au reprezentat în teatrul sibian piesele **Jerfele legii** și **Scampolo**, două lucrări, o dramă și o comedie care, bine jucate, nu sânt lipsite de efect nici chiar în fața unui auditor cu pretenții mai mari de artă dramatică. Compania teatrală, «Cărașele», sub direcția acuzată a dlui Ștefan Decu, a reușit să interpreteze în chip desăvârșit drama și comedia amintită. Pe lângă dl Decu s'au deosebit, prin jocul lor natural, inteligent și rușinat, doamnelor Căteș, Decu, Titus, dlul **Protopopescu**, actor de forță, Semo, Constantin, Emilian și Crețulescu. Cei ce au lipsit dela reprezentații, pot să regretze...

Concerto. Societatea «Principele Mircea» a organizat în seara de 5 Noembrie a. c., în sala Unicum, un concert cu aleasă programă de muzică pentru vioară, pian și voce, în fața unui auditor numeros și distins, care a răsplătit cu vir. aplauze toate punctele programului. Concertul s'a început cu o sonată de Tartini pentru vioară și pian, executată cu măiestrie de artiști din partea dlui Lt. Colonel **Capșa** și a dnei **M. Klein**. Dna **Capitan Zamfirescu**, în cântece românești, italienești și franceze, s'a relevat ca o cântărească cu voce clară și dulce, mănuită cu multă îndemânare; ear dna **M. Klein**, pe lângă acompaniarea cunoscută ca una dintre cele mai perfecte, a executat și două piese (de Chopin și de Sauer). Vioara și grația artistei au scos la iveală bogatele calități ale acestor mari compozitori. Concertul s'a terminat cu balada și poloneza lui **Vieuxtemps**, în care arculus dlui **Capșa** a avut nou prilej să și desfășoare puterea și finețea care au cucerit întreg auditorul.

În seara de 6 Noembrie a. c., în aceeași sală, am săbătorit concertul dat de virtuosoasa la pian și profesoara la conservatorul de muzică din Cluj, **Ana Voieanu**, care ne-a desfășurat din nou cu executarea, unică în felul său, a compozițiilor greie și ușoare datorite celebrilor autori. Un splendid concert, ca totdeauna.

La fondul «Victor și Eugenia Tordășianu» pentru înzestrarea felelor sărace; dar cu auzire cătră «Reuniunea culturală națională a meseriașilor români din Sibiu» a binevoit a colecta neobositul vornic **Ioan Imbăruș**, expeditor la Dacia Traiană, dela nuntașii ospetelor: a) dlui Constantin Droc, funcționar, cu Aurelia Simion, nași fiind ei și dna Em. Rohau, Lei 278; b) dlui Ioan Moldovan cu Paraschiva Păcurariu, nași fiind ei și dna Ioan Moldovan, Lei 140. — Pentru primos mulțămeste: **Comitetul Reuniunii.**

Proprietarii caselor sânt invitați a plăti neapărat la percepătorul orașenesc (strada Mitropoliei 2) chiria apei pentru I trimestru 1924, și taxa pentru transportarea gunoierului pentru anii 1924, în termen de 14 zile. În caz contrar li se va închide apa. Percepătorul orașenesc.

Nr. 344/924

(104) 1-3

Concurs

Pentru întregirea parohiei vacante de cl. III **Pischișii**, din tractul Orăștiei, se publică concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în «Telegraful Român».

Emolumentele împreună cu acest post de paroh sânt cele fasonate în coala B, pentru întregirea veniților preoțești dela stat, sesiune parohială 30 jugare catastrale.

Doritorii de a ocupa acest post de paroh să-și aștearnă cererile concursuale instruite conform normelor în vigoare la oficiul protopresbiterial ortodox rom. al Orăștiei până la termenul sus indicat, având a se prezenta în vreo Duminică ori sârbătoare în parohie, spre a cânta, celebra și cuvânta și a face cunoștință cu poporul.

Oficiul protopopesc.

Orăștie, 6 Octomvrie 1924.

Vasile Domșa,
protopop.

Nr. 508/1924

(107) 1-3

Concurs

Pentru întregirea parohiei a doua de clasa primă din **Rahau**, protopopiatul Sebeșului, în urma ordinului Ven. Consistor arhid. din 21 Octomvrie a. c. Nr. 9408, se publică concurs nou cu termen de 30 de zile dela prima publicare în **Telegraful Român** și cu adausul, că întrucât se vor ivi candidați cu cvalificațiuni de clasa primă, în sensul concluziunii 82 din 1910 al Sinodului arhidiecezan, vor fi admiși și candidați cvalificați pentru parohii de clasa a doua.

Venițele sânt cele fasonate în tab. B, pentru întregirea dela stat, între cari 7½ jug. porție canonică.

Concurenții au să-și înainteze cererile instruite conform normelor în vigoare, în termenul indicat, subsemnatului oficiu protopopesc, și până în 8 zile înainte de alegere, cu observarea dispozițiilor din regulamentul pentru parohii, a se prezenta poporului în biserică spre a servi, respective a cânta și cuânta.

Oficiul protopopesc în înțelegere cu comitetul parohial.

Sebeș, 1 Noembrie 1924.

Sergiu Median,
protopop

Nr. 407/924

(106) 2-3

Concurs

Pentru întregirea parohiei de clasa III a **Zizin**, protopresbiteratul Brașov, se publică concurs cu termen de 30 de zile dela cea dintâi publicare în «Telegraful Român».

1. Emolumentele împreună cu acest post sânt cele fasonate în coala B, pentru întregirea dotațiunii dela stat.

2. 8 jugare cadastrale primite prin reforma agrară.

Concurenții își vor înainta cererile de concurs instruite conform normelor în vigoare subsemnatului oficiu protopopesc în termenul legal, și după prealabila încunoștințare a oficiului protopopesc se vor prezenta în parohie în vre o Duminică sau sârbătoare, pentru a face cunoștință cu poporul.

Brașov, în 14 Iunie 1924.

Oficiul protopresbiterial în înțelegere cu comitetul parohial.

Prot. Ioan Hamsea.

Casă cu grădină mare

pentru mică fermă la Sibiu,

cumpără (105) 1-1

Barbucean, Brașov, Victoriei 25

La **Librăria Arhidiecezană, Sibiu**,
se află de vânzare:

Brâne preoțești

♦ Potcapii ♦

— din catifea roșie și neagră —

Patrafire (Epitrahil)

Numai la comandă. Prețurile după calitate.

La **Librăria Arhidiecezană, Sibiu**,
se găsește de vânzare

Calendarul îndreptat

pentru lunile Octomvrie, Noembrie și Decemvrie 1924.

Prețul unui exemplar: 2 (doi) Lei (+ 50 b. porto)

De vânzare

Stelage (Pulturi)

la **Librăria Arhidiecezană, Sibiu**
cu prețuri convenabile

Cărți bune de citit:

Au apărut în editura fundației I. V. Sococ:	
Prof. Dr. Dubois: Educația prin sine însuși	10—
Mircea Florian: Arta de a suferi	14—
Cebes 500 a. Hr.: Imaginea vieții omenești	3—
Corneliu D. Ionescu: Pentru «ici și mari»	8—
La Fontaine: Fabule, Vol. I și II	12—
S. O. Marden: Puterea cugetării	8—
Charles Wagner: Viața cumpătată	10—
G. D. Seraba: Vasile Conta (studiu filozofic)	10—
N. Iorga: Mihail Kogălniceanu	12—
Marcu Antoniu: Cugetări asupra vieții	4—
Alexandru Pelimon: 1821 (Roman istoric)	8—
G. D. Seraba: Ioan Eliade Rădulescu	20—
Emil I. V. Sococ: Dela nașterea la moarte	20—
Gr. Teodosiu: Cîrpit de pășărelle. (Cântece și jocuri de copil)	10—
Alexandrina Demetrescu: Abecedar pentru învățarea limbii franceze (ilustrat)	6—
Mircea Florian: Rostul și utilitatea filozofiei	19—
N. T. Orășanu: Dicționar politic	4—
Epictet: Purtarea în viață	4—
Mircea Florian: Îndrumare în filozofie	35—
Emil I. V. Sococ: Ca să fii om	10—

Plus porto Lei 5.

De vânzare la **Librăria Arhidiecezană în Sibiu**

La **Librăria Arhidiecezană**
în Sibiu se află de vânzare

Registre de tot felul

♦ legate și broșate ♦

pentru parohii, bănci, oficii și particulari cu

— prețuri moderate —

Biblioteca Universală

una dintre cele mai de seamă Biblioteci
apărute până acum la noi

Nri apărut 85 ♦ Prețul unui Nr. 1 Leu

În editura Comisiunii administrative a tipografiei arhidiecezane a apărut:

Istoria desrobirii religioase a românilor din Ardeal

în secolul XVIII

de

Silviu Dragomir,

profesor universitar, membru al Academiei Române.

Vol. I

Cu 150 documente anexate.

Prețul 40 Lei.

În **Librăria Arhidiecezană**
a sosit și se află spre vânzare

Dir viețile sfinților

I. Spre Emaus

de

Mihail Sadoveanu și D. D. Patrașcanu

Prețul: Lei 35—

plus spese postale: Lei 5—